Genelge 2009/86 - Menşe İspat Belgeleri ve A.TR Dolaşım Hk

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü Sayı: B.02.1.GÜM.0.06.13.00-010 .06.01 Konu: Menşe İspat Belgeleri ve A.TR Dolaşım Belgeleri İle İlgili İşlemler 07.07.2009 GENELGE (2009/86) Türkiye ile Avrupa Topluluğ

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.1.GÜM.0.06.13.00-010 .06.01 **Konu:** Menşe İspat Belgeleri ve A.TR Dolaşım Belgeleri İle İlgili İşlemler

07.07.2009 GENELGE (2009/86)

Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında 2006/10895 sayılı Karar, Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasındaki tarım ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ürünleri ticareti ile Serbest Ticaret Anlaşması yaptığımız ülkelerle olan ticaretimizde esas alınan Menşe Protokollerini iç hukukumuza aktaran Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelikler, 2001/3485 sayılı Kararnamenin eki Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Karar hükümlerine göre düzenlenen menşe ispat belgeleri ile A.TR Dolaşım Belgelerinin kabulü, vize edilmesi ve sonradan kontrolü ile ilgili olarak gümrük müdürlükleri tarafından yapılacak işlemler aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülecektir.

I. Temel Kavramlar:

1) Menşe İspat Belgeleri; eşyanın tercihli menşeini gösteren EUR.1 ve EUR.MED Dolaşım Sertifikalarını, Fatura Beyanlarını, Form A Belgelerini ve tercihli olmayan menşeini gösteren Menşe Şahadetnamelerini;

2) EUR.1 Dolaşım Sertifikası; tercihli menşe kuralları çerçevesinde Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yaptığımız ülkelerden ithal edilen eşya ile Avrupa Birliği'nden ithal edilen tarım ürünleri ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) ürünlerinin ilgili anlaşma hükümlerinden faydalanmasını

sağlayan; muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren; ihracatçı tarafından doldurulmasını müteakip Müsteşarlıkça yetki verilen kişi/kurum/kuruluş tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra onaylanan; gümrük müdürlüğünce vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan belgeyi;

3) EUR.MED Dolaşım Sertifikası; EUR.1 Dolaşım Sertifikası ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu (PAAMK) sistemi çerçevesinde kullanılan belgeyi;

4) Fatura Beyanı; bir fatura muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kurallarına göre menşeli olduğunun ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerinde yazılı olarak beyan edilmesiyle oluşturulan; ihracatçı tarafından düzenlenen ve imzalanan; Müsteşarlıkça yetki verilen kişi/kurum/kuruluş veya gümrük müdürlüğünde herhangi bir onay prosedürüne tabi tutulmayan; toplam kıymeti 6.000 Euro'yu geçmeyen ve menşeli ürünler ihtiva eden bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından, 6.000 Euro'yu geçen tutarlar için ise onaylanmış ihracatçılar tarafından yapılabilen menşe ispatını;

5) Form A Belgesi; ülkemiz tarafından Gelişme Yolunda Ülkeler ve En Az Gelişmiş Ülkeler ile ticarette tek taraflı olarak indirim tanınması esasına dayanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'nin (GTS) işleyebilmesi için gerekli iç düzenlemeyi yapan ve 2001/3485 sayılı Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Karar hükümleri çerçevesinde, ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan tavizlerden yararlanılabilmesi için gerekli uluslararası prosedürü tamamlayan ülkelerden GTS kapsamında yapılacak ithalatlarda eşyanın tavizden faydalanan ülke menşeli olduğunu gösteren; GTS kapsamında ülkemizden yapılan ve Türkiye'nin faydalanan ülke konumunda olduğu durumlarda ise Ticaret ve/veya Sanayi Odalarınca vize edilen ve gümrük müdürlüklerince ayrıca vize edilmeyen menşe ispat belgesini,

6) A.TR Dolaşım Belgesi; Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri ticaretinde kullanılan, eşyanın Türkiye ve AB'de serbest dolaşımda olduğunu gösteren ve eşyanın tercihli rejimden faydalanmasını sağlayan belgeyi,

7) Serbest dolaşımdaki eşya; Türkiye ve AB menşeli olan veya üçüncü ülke menşeli olup Türkiye ya da AB'de ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve resimleri tahsil

edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadeden yararlanmamış eşyayı,

İfade eder. **II. İthalatta Yapılacak İşlem ve Kontroller:**

1) İthalat sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının, fatura beyanlarının ve Form A Belgelerinin:

a) Doldurulması zorunlu olan tüm kutularının doldurulup doldurulmadığı;

b) Şekil ve içerik itibarıyla ilgili olduğu Kararname ve Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığı;

c) Belge üzerinde kullanılan mühür ve imzaların ilgili ülke tarafından temin edilen örneklerine uygun olup olmadığı;

hususları belgenin ibraz edildiği gümrük müdürlüğü tarafından kontrol edilir.

2) İthal eşyasının cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla menşe ispat belgeleri veya A.TR Dolaşım Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığı; bu kayıtların ilgili gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler ile uyumlu olup olmadığı ithalat işleminin yapıldığı gümrük müdürlüğü tarafından kontrol edilir.

3) A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgelerinin ithalat sırasında ibraz edilmeyip sonradan ibraz edilmek istenilmesi halinde 4458 sayılı Gümrük Kanununun 214. maddesi hükümleri uygulanır. **III. İhracatta Yapılacak İşlem ve Kontroller:**

1) İhracat sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgeleri ile ilgili işlemlerde belge düzeni itibariyle ''serbest dolaşım'' ve ''menşe'' kavramlarının aşağıda belirtilen şekilde ayırt edilmesi gereklidir: Serbest dolaşımdaki eşya; Türkiye ve Topluluk menşeli olan veya üçüncü ülke menşeli olup Türkiye ya da Toplulukta ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve resimleri tahsil edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadeden yararlanmamış eşyayı ifade etmektedir. Bu nedenle, tamamıyla Türkiye'de elde edilmiş eşya Türk menşeli ve serbest dolaşımdaki eşyadır.Bununla birlikte, Türkiye'de gördüğü işlem ve işçilik nedeniyle Türk menşei kazanmış olan her eşya, serbest dolaşımda olmayabilir. Örneğin, dahilde işleme rejimi kapsamında vergileri kısmen veya hiç ödenmeden ithal edilen girdilerden Türkiye'de elde edilen nihai ürün, gördüğü işçilik ve işlemler nedeniyle Türk menşeini kazanmış olsa dahi, bünyesine giren ve dahilde işleme rejimi kapsamında vergileri tahsil edilmeyen

girdilere ait telafi edici vergi tahsil edilmediği sürece serbest dolaşımda değildir. Bünyesinde serbest dolaşımda olmayan yabancı girdi bulunan ürünler, ancak, tüm bu yabancı girdilerin vergilerinin ödenmiş olması şartıyla serbest dolaşıma girer ve böylece bu ürünlerin Avrupa Topluluğuna ihracında A. TR Dolaşım Belgesi düzenlenebilir. Benzer şekilde, eşyanın Türkiye'de serbest dolaşıma girmesi eşyaya Türk menşei kazandırmaz. Serbest dolaşıma giren eşyanın Türk menşei kazanıp kazanmadığı, bu eşyanın Türkiye'de gördüğü işlem ve işçilik sonucunda elde edilen ürünün ilgili Yönetmelikler çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda belirlenir.

2) İhraç eşyasının cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla A.TR Dolaşım Belgeleri veya menşe ispat belgelerindeki kayıtlara uygun olup olmadığı; bu kayıtların ilgili gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler ile uyumlu olup olmadığı ihracat işleminin yapıldığı gümrük müdürlüğü tarafından kontrol edilir.

3) A.TR Dolaşım Belgesi kapsamında ihraç edilen eşyanın ilgili Kararname hükümlerine göre serbest dolaşım durumunda olup olmadığının; EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikaları kapsamında ihraç edilen eşyanın ilgili Yönetmelikler çerçevesinde menşeli olup olmadığının belirlenmesi bakımından ilgili Kararname ve Yönetmelik hükümleri uyarınca işlem yapılır. Belge, gümrük müdürlüğünce ilgili Kararname veya Yönetmelik hükümlerine uygun olarak vize edilir.

4) Gümrük müdürlükleri tarafından mühürle tasdik edilmek suretiyle vize edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının ithalatçı ülkelerde geçerli olabilmesi ve gereksiz sonradan kontrol taleplerinin önüne geçilebilmesi için bu belgelerin "Gümrük Vizesi" sütununa okunaklı mühür tatbikine azami özen gösterilir.

5) A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 no'lu ve EUR.1./EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının 7 no'lu "Gözlemler" kutusunda yer alan "Sonradan Verilmiştir", "İkinci Nüshadır", "Basitleştirilmiş İşlem" ve benzeri ibarelerin ilgili Kararname ve Yönetmeliklerle uyumlu olması sağlanır. Bu husus belgenin ibraz edildiği gümrük müdürlüğü tarafından da kontrol edilir. **IV. İhracatta İbraz Edilen Belgelerin Sonradan Kontrolü:**

1) Ülkemizden yapılan ihracat sırasında düzenlenmiş olan A.TR Dolaşım, Belgelerinin ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının ithalatçı ülke gümrük idaresi tarafından sonradan kontrol amacıyla gönderildiği hallerde, A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemlerinde eşyanın serbest dolaşım statüsüne, EUR.l/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının sonradan kontrol işlemlerinde

ise eşyanın menşeine ilişkin tevsik edici bilgi ve belgeler gümrük müdürlüğü tarafından belgeyi onaylayan kişi/kurum/kuruluş ve firma nezdinde girişimde bulunmak suretiyle temin edilir. Belgeyi düzenleyen kişi/kurum/kuruluş tarafından ilgili bilgi ve belgelerin gümrük müdürlüğüne iletilmesinde sonradan kontrol sonucunun 10 aylık süre içinde talepte bulunan ülkeye bildirilmesi gerektiği göz önünde bulundurulur.

Eşyanın ilgili Kararname ve Yönetmelik'te belirtilen serbest dolaşım veya menşe kriterlerini sağlayıp sağlamadığı tespit edilir.

2) Sonradan kontrol işlemleri gümrük müdürlüğünce sonuçlandırılır. Elde edilen kontrol sonuçları varsa ithalatçı ülke gümrük idaresince özellikle sorulan hususlar ve ilgili gümrük müdürlüğünün görüşü ile birlikte ithalatçı ülke gümrük idaresine bildirilmek üzere Gümrükler Genel Müdürlüğüne iletilir.

3) A.TR Dolaşım Belgelerinin ve EUR.l/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının üzerinde eksiklikler bulunması halinde bunlar ilgili Kararname ve Yönetmelikler çerçevesinde tamamlanır.

4) Gümrük müdürlüğü tarafından A.TR Dolaşım Belgelerinin ve EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının ''Kontrolün Sonucu'' sütunlarının ilgili kutucuğu işaretlenerek idarenin okunaklı mührü, tarih, imza ve kaşe tatbik edilmek suretiyle onaylanmış olarak Gümrükler Genel Müdürlüğüne gönderilir.

5) Belgeyi düzenleyen ihracatçı, onaylayan yetkili kişi/kurum/kuruluş ve vize eden gümrük müdürlüğünce sonradan kontrol işlemlerinin doğru ve eksiksiz olarak karşılanmasına azami özen gösterilir. Bu çerçevede, sonradan kontrol sonucunun, ithalatçı ülkenin sonradan kontrol talebinde bulunduğu tarihten itibaren 10 aylık süre içinde talepte bulunan ülkeye bildirilmesi gerektiği göz önünde bulundurularak süresi içinde cevap verilmesi temin edilir. **V. İthalatta İbraz Edilen Belgelerin Sonradan Kontrolü:**

1) Gümrük müdürlüklerinin ithalat sırasında kendilerine ibraz edilen belgelerin doğruluk ve kurallara uygunluğundan şüphelenmeleri halinde söz konusu belgeler sonradan kontrol gerekçeleri de belirtilmek suretiyle ilgili ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen Gümrükler Genel Müdürlüğüne intikal ettirilir.

2) Sonradan kontrol talebi ile Gümrükler Genel Müdürlüğüne gönderilen A.TR Dolaşım Belgeleri, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikaları, Fatura Beyanları ve Form A Belgeleri kapsamı eşya için ilgili Kararlar ve Yönetmelikler gereğince İthalat Rejimi Kararı'na ek listelerde tercihli rejim için geçerli olan tavizli vergi oranı ile "Diğer Ülkeler" sütunundaki vergi oranı arasındaki farka tekabül eden vergi meblağı karşılığı olarak nakit veya teminat mektubu alınır

3) İhracatçı ülke gümrük idaresi nezdinde yürütülen sonradan kontrolün sonucu Gümrükler Genel Müdürlüğünce ilgili gümrük müdürlüğüne bildirilir. Yapılan sonradan kontrol sonucunda A.TR Dolaşım Belgesi'nin veya eşyanın tercihli menşeini gösteren menşe ispat belgesinin;

a) Doğru ve kurallara uygun olduğunun anlaşılması halinde gümrük müdürlüğünce alınmış olan nakit veya teminatın iade edilmesi,

b) Sahte olduğunun veya kabul edilebilir olmadığının tespiti halinde, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin uygulanması, (1) ...yürürlükten kaldırılmıştır.(Mevzuat.Net) (2) ...yürürlükten kaldırılmıştır.(Mevzuat.Net) c) Beyannamede gösterilmesine rağmen sonradan yapılan kontrol veya teftişlerde beyanname ekinde olmadığının tespit edilmesi yükümlüsünce de söz konusu belgelerin gümrük idaresine ibraz edilememesi durumunda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234/1-a maddesinin uygulanması, Şeklinde işlem yapılır.

4) İhracatçı ülke tarafından sonradan verilen, ikinci nüsha olarak düzenlenen veya basitleştirilmiş usulde düzenlenmiş olan A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 no'lu ve EUR.1./EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının 7 no'lu "Gözlemler" kutusunda yer alması gereken Sonradan Verilmiştir" "İkinci Nüshadır" "Basitleştirilmiş İşlem" ve benzeri ibarelerin yer almaması veya ilgili Kararname veya Yönetmelikle belirlenen ifadeler ile uyuşmaması veya bu ifadelerin yanlışlıkla birbiri yerine kullanılmış olması hallerinde belgeler teknik nedenlerle reddedilmez; belgenin sonradan kontrolü talep edilir; ihracatçı ülkeden alınacak sonradan kontrol sonucuna göre işlem yapılır. VI. Diğer İşlemler:

1) A.TR Dolaşım Belgesi veya EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikası eşliğinde serbest bölge ve antrepoya konulan eşyaya ilişkin belgenin 4 aylık ibraz süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne arz edilmiş olması şartıyla; eşyanın serbest bölge veya antrepoda kaldığı süre boyunca belgenin geçerlilik süresinin dondurulması ve kalan sürenin eşyanın serbest bölge veya antrepodan çıkış

tarihinden itibaren işletilmesi yönünde uygulama yapılır.

2) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithalatı gerçekleştirilen eşyadan kullanım harici kalanların yasal prosedüre uyularak serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde Gümrük Kanununun 114. maddesi hükümleri uygulanır. Eşyanın serbest dolaşıma girişe ilişkin tüm koşulları sağlaması halinde, serbest dolaşıma giriş beyannamesine eşyanın Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithalatı esnasında gümrük müdürlüğüne ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin veya EUR.1/EUR.MED Dolaşım Sertifikalarının veya fatura beyanlarının onaylı fotokopileri eklenir.

3) 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Dış Ticaret Mevzuatına uygun olarak ithal edildikten ve kullanıldıktan sonra ihraç edilmek istenilen eşya için A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesinin söz konusu olduğu; ancak bu eşyanın ithaline ilişkin tevsik edici belgelerin, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan 5 yıllık belge saklama süresinin geçmesi nedeniyle artık mevcut olmadığı hallerde, İhracatı ve Yatırımları Teşvik mevzuatı hükümleri ve İthalat Rejiminin Mahrecine İade hükümleri saklı kalmak ve eşyanın serbest dolaşımda olduğunu belirleyen ticari belge ve kayıtları ile eşyanın muhasebe kayıtlarının bulunduğu envanter defteri kayıtları esas alınarak Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri tarafından düzenlenecek olan eşyanın serbest dolaşım statüsünü haiz olduğuna ilişkin raporun ibraz edilmesi kaydıyla Müsteşarlıkça yetki verilmiş kişi/kurum/kuruluşlar tarafından A.TR Dolaşım Belgesi onaylanması ve gümrük müdürlüklerince vize edilmesi yönündeki talepler karşılanır.

4) İthal eşyasına ait menşe ispat belgesinin gerçeklik ve doğruluğunun ihraç ülkesi nezdinde araştırıldığı ve eşyanın dampinge karşı vergiye tabi olduğu hallerde, ilgili Tebliğ'de öngörülen en yüksek had üzerinden hesap edilecek dampinge karşı vergi tutarının nakdi teminata bağlanması suretiyle eşya mükellefine teslim edilir. Nakdi teminatın yanı sıra Gümrük Yönetmeliği'nin 653 üncü maddesinde belirtilen teminatlardan herhangi birinin ibrazı mümkündür. Bilgi ve gereğini rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ Müsteşar

DAĞITIM :

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Ticaret Bakanlığı için Tıklayınız. **Mevzuat için Tıklayınız.**